

KLAGANDE

Jabb Fullservice AB, 556763-7466

Ombud: Advokat Henning Holmberg

MOTPART

Konsumentverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 26 februari 2021 i mål nr 465-20,
se bilaga A

SAKEN

Sanktionsavgift

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom endast på så sätt att sanktionsavgiften som Jabb Fullservice AB ska betala bestäms till 500 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Jabb Fullservice AB yrkar att kammarrätten ska avslå Konsumentverkets ansökan om sanktionsavgift, eller i vart fall sätta ned avgiften till ett lägre belopp. Bolaget anför följande.

Det aktuella huvudskyddet är numera godkänt för CE-märkning. Det används framför allt för att undvika sårskador i ansiktet och på huvudet, varför det inte är korrekt att bolagets överträdelse kunnat få svårartade konsekvenser.

Vid fastställandet av en sanktionsavgift bör även beaktas i vilken omfattning varan spridits, under hur lång tid den har tillhandahållits och den ekonomiska vinning som uppstått. Bolaget upphörde omedelbart med försäljningen när det kontaktades av Konsumentverket. Endast fem exemplar har hamnat hos någon konsument. Dessa inbringade en vinst på cirka 2 580 kr.

Bolaget har inte handlat uppsåtligt, utan har litat på en etablerad leverantör av ett exklusivt märke med hög status internationellt.

Konsumentverket anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Bolaget har trots Konsumentverkets tidigare marknadskontrollärende och den information som lämnats i samband därmed återigen tillhandahållit personlig skyddsutrustning som inte genomgått förfarandet för typkontroll. Det måste ha varit uppenbart för bolaget att utrustningen inte varit tillåten att tillhandahålla på marknaden, eftersom den inte har varit försedd med någon CE-märkning.

Underlåtelsen riskerar inte bara att utsätta användare för allvarliga risker utan också att snedvrider konkurrensen mellan företag. Även om huvudskyddet också används för att undvika sårskador i ansiktet och på huvudet, är syftet med utrustningen att reducera kraften i det våld som huvudet utsätts för till följd av slag och sparkar.

Bolaget försöker förringa överträdelsen genom att hänvisa till sin leverantör. Det har dock ålegat bolaget i egenskap av distributör att bl.a. kontrollera att utrustningen varit försedd med CE-märkning. Att huvudskyddet numera har CE-märkts har ingen betydelse när det gäller produkter som bolaget i mer än något enstaka exemplar redan har tillhandahållit på marknaden.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att det finns grund för att påföra bolaget sanktionsavgift, att överträdelsen inte kan anses som ringa och att det saknas synnerliga skäl för att efterge avgiften.

Kammarrätten anser att sanktionsavgiften skäligen ska bestämmas till 500 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Ewa Hagard Linander

Lars Dahlström
referent

Magnus Lundberg

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2021-02-26
Meddelad i Karlstad

Mål nr
465-20

SÖKANDE
Konsumentverket/KO

MOTPART
Jabb Fullservice AB, 556763-7466

Ombud: Advokat Henning Holmberg

SAKEN
Sanktionsavgift

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att Jabb Fullservice AB ska betala en sanktionsavgift om 800 000 kr.

Dok.Id 280122

Postadress Box 568 651 12 Karlstad	Besöksadress Rådhuset, Stora torget	Telefon 054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	Telefax -	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00
---	--	---	---------------------	---

YRKANDEN M.M.

Konsumentverket yrkar att Jabb Fullservice AB (bolaget) ska åläggas att betala en sanktionsavgift om 1 000 000 kronor. Konsumentverket anför bl.a. följande.

Bolaget har uppsåtligen eller av oaktsamhet brutit mot förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning jämte lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning genom att tillhandahålla kampsportsutrustning (huvudskydd) som inte har genomgått förfarandet för typkontroll och som därmed saknar förutsättningar för CE-märkning.

Konsumentverket genomförde under 2015–2016 en marknadskontroll av kampsportskydd inom produktkategorin huvudskydd. Bolaget, som marknadsför sina produkter på sin webbsida, valdes slumpmässigt ut att ingå i kontrollen.

Genom en skrivelse den 16 mars 2016, tillsammans med en informationsbilaga om gällande regelverk för personlig skyddsutrustning, begärde Konsumentverket att bolaget skulle inkomma med varuprov samt dokumentation i form av försäkran om överensstämmelse och EU-typintyg avseende ett specifikt huvudskydd. Den 30 mars 2016 lät bolaget meddela att tillverkaren inte kunde uppvisa efterfrågade dokument och att bolaget därför beslutat att plocka bort den ur sitt sortiment. Mot bakgrund av att bolaget vidtog frivillig rättelse lät Konsumentverket avsluta marknadskontrollärendet.

Den 22 mars 2019 mottog Konsumentverket en anmälan om att bolaget tillhandahöll huvudskyddet ”Fairtex huvudskydd HG13” (huvudskyddet). Eftersom anmälan indikerade att produkten inte hade genomgått förfarandet

för typkontroll tog Konsumentverket förnyad kontakt med bolaget. I en skrivelse från den 2 maj 2019 uppmanades bolaget att till verket inkomma med samma dokumentation som bolaget tidigare uppmanats att inkomma med avseende produkten. Vid denna tidpunkt fanns produkten tillgänglig för köp på bolagets webbplats.

I svar från bolaget framkom att bolaget varit i kontakt med leverantören och att det inte gått att finna att produkten var CE-märkt, varför produkten åter igen tagits bort från sortimentet. Bolaget lät meddela att leverantören uppgett att produkten skulle komma att CE-märkas under 2019.

Genom att återigen tillhandahålla huvudskydd som inte genomgått förfarandet för typkontroll har bolaget agerat på ett sätt som visar att bolaget helt bortsett från Konsumentverkets skrivelse i det tidigare ärendet. Bolaget har brutit mot lagbestämmelser av grundläggande betydelse och överträdelsen är att betrakta som allvarlig. Eftersom huvudskyddet inte har genomgått förfarandet för typkontroll finns ingen garanti för att det ger adekvat skydd mot de risker som utrustningen avser att skydda mot, vilket innebär att en användare riskerar att inte få det skydd som denne kan förvänta sig. Härtill kommer att skyddsutrustningen ska skydda användaren mot krafter från bl.a. slag riktade mot dennes huvud och där konsekvenserna av ett bristfälligt skydd kan innebära bestående hjärnskador. Bolaget har dessutom, i och med det tidigare marknadskontrollärendet, varit väl införstått med vilka regler som gäller för att få tillhandahålla personlig skyddsutrustning av det aktuella slaget. Mot denna bakgrund bör sanktionsavgiften vara kännbar. Bolagets totala omsättning under föregående räkenskapsår uppgick till 12 622 868 kronor. Med beaktande av begränsningsregeln finns därför utrymme att bestämma sanktionsavgiften till 1 000 000 kronor. Konsumentverket överlämnar emellertid till förvaltningsrätten att bestämma skäligheten av det yrkade beloppet.

Bolaget anser att sanktionsavgift inte ska dömas ut alls eller i vart fall bestämmas till ett betydligt lägre belopp än vad som yrkats. Som skäl för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Bolaget har av oaktsamhet brutit mot de aktuella bestämmelserna. Bolaget har inte bortsett från verkets skrivelser i det tidigare marknadskontrollärendet från 2016 som Konsumentverket påstår. Bolaget tar frågan på stort allvar och vill understryka dels att det tidigare ärendet gällde en annan artikel, ett annat märke och en annan leverantör, dels att bolaget även 2016 genast tog bort den då aktuella produkten från sitt sortiment när bolaget fick klart för sig att den inte uppfyllde kraven.

Angående vad Konsumentverket anfört om att det aktuella huvudskyddet ”ska skydda användaren från bl.a. slag riktade mot dennes huvud och där konsekvenserna av ett bristfälligt skydd kan innebära bestående hjärnskador”, vill bolaget påtala följande. Det är inte en korrekt beskrivning av huvudskyddets funktion. Det skyddar inte mot hjärnskador, utan används framför allt för att undvika sårskador i ansiktet och på huvudet. Huvudskyddet skyddar därtill lika bra eller bättre än många CE-märkta huvudskydd. Bolaget är beredd att bekosta CE-testning av huvudskyddet.

Totalt gjordes sju beställningar av huvudskyddet. En beställare hämtade inte ut sitt paket, varför det skickades tillbaka till bolaget. En annan kund utnyttjade rätten till öppet köp. Detta innebär att endast fem exemplar av huvudskyddet hamnade hos konsumenterna. Bolaget upphörde omedelbart med försäljningen när Konsumentverket kontaktade bolaget. De som köpt huvudskydden kontaktades och erbjöds kostnadsfri återkallelse samt ersättning med ett annat huvudskydd.

Huvudskyddet är en dyr och exklusiv produkt inom sitt segment. De fem sålda huvudskydden inbringade totalt endast cirka 2 580 kronor i vinst för bolaget och utgör en mycket liten del av bolagets omsättning.

Bolaget har litat på den etablerade leverantör, Nippon sport, som är officiell distributör för Fairtex i Sverige, Finland, Danmark och Norge. Fairtex är ett av världens största bolag inom branschen, och märket har hög status internationellt sett.

En sanktionsavgift på 1 000 000 kronor står, mot bakgrund av vad som anförts, i strid med proportionalitetsprincipen och skulle innebära att bolaget hamnar på obestånd.

Konsumentverket genmäler bl.a. följande.

Eftersom det är ett krav på att huvudskydd för kampsport ska genomgå förfarandet för typkontroll, tillhör utrustningen inte den enklare kategorin av personlig skyddsutrustning som ska skydda mot minimala risker. Av aktuell standard framgår att ett huvudskydd ska genomgå en provning enligt en särskild metod. Vid provningen mäts huvudskyddets förmåga att absorbera energi i samband med ett islag, varvid den resulterande kraften inte får överstiga gränsvärdet om 2 kN.

Syftet med den aktuella skyddsutrustningen är att reducera kraften/energin i det våld som huvudet utsätts för till följd av exempelvis slag eller sparkar, även om det dessutom ska skydda mot sårskador i ansiktet och på huvudet.

Angående vad bolaget anför om att det endast har tillhandahållit sju exemplar, varav fem har hamnat hos konsument, kan konstateras att det rör sig om försäljning av mer än något enstaka exemplar samt att bolaget inte har presenterat något underlag som styrker omfattningen av försäljningen.

Bolaget genmäler bl.a. följande.

Leverantören har påbörjat processen för CE-märkning av huvudskyddet. Hittills har det första steget i processen, ett funktionstest, genomförts. Resultatet visar att huvudskyddet med god marginal uppfyller kraven avseende förmåga att absorbera energi i samband med ett slag. Som Konsumentverket anført är gränsvärdet max 2 kN. Resultatet för det aktuella huvudskyddet ligger inom intervallet 0.42–0.87 kN. Huvudskyddet uppfyller således kravet att reducera kraften i det våld som huvudet utsätts för genom slag och sparkar och det har därför inte funnits någon förhöjd risk för hjärnskador för den som använt huvudskyddet. Återstående arbete med ansökan om CE-märkning, som består av formella delar avseende bl.a. dokumentation och instruktioner, beräknas ta cirka två månader.

Konsumentverket genmäler avslutningsvis bl.a. följande.

Förfarandet för typkontroll är framåtsyftande, vilket innebär att det ställs krav på spårbarhet mellan den produkt som ska placeras på marknaden och den dokumentation som upprättas för produkten i detta syfte. Förfarandet kan inte tillämpas retroaktivt för de produkter som bolaget redan har tillhandahållit på marknaden.

Parterna har inkommit med skriftlig bevisning och bolaget har bl.a. åberopat en testrapport avseende huvudskyddet från den 6 april 2020.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I målet är ostridigt att bolaget i vart fall av oaktsamhet har brutit mot förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning jämte lagen (2018:125) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning genom att tillhandahålla kampsportsutrustning (huvudskydd)

som inte har genomgått förfarandet för typkontroll och som därmed saknar förutsättningar för CE-märkning. Det finns därför grund för att påföra bolaget en sanktionsavgift.

Överträdelsen kan inte anses som ringa och det har inte framkommit några synnerliga skäl att efterge sanktionsavgiften. Frågan är därmed hur stor sanktionsavgift som ska beslutas.

Sanktionsavgiftens storlek ska enligt 40 § första stycket produktsäkerhetslagen (2004:451) fastställas till lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor. Avgiften får enligt andra stycket samma bestämmelse inte överstiga tio procent av näringsidkarens årsomsättning.

När det gäller sanktionsavgiftens storlek ska, enligt 41 § första stycket produktsäkerhetslagen, särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse om överträdelsen avser. Med ”hur allvarlig överträdelsen är” avses enligt lagens förarbeten de objektiva och subjektiva omständigheterna i det enskilda fallet. Sådana omständigheter kan enligt förarbetena vara skaderiskernas karaktär och omfattning, bl.a. i vilken omfattning varan spridits och under hur lång tid den har tillhandahållits. Andra omständigheter att beakta kan vara näringsidkarens avsikter och förutsättningar samt den ekonomiska vinning som har uppstått, vilken grupp av konsumenter som varan riktar sig till och om näringsidkaren efter att överträdelsen skett vidtagit aktiva åtgärder för att eliminera risker eller skada. ”Betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser” tar sikte på det intresse som respektive bestämmelse är avsedd att skydda där en överträdelse av bestämmelsen om skyldighet att bara tillhandahålla säkra varor t.ex. typiskt sett är allvarligare än en överträdelse av bestämmelsen om skyldighet att märka en vara med tillverkarens namn (se prop. 2003/04:121 s. 200).

Av utredningen framgår att bolaget tidigare fått utförlig information om vad som gäller för att personlig skyddsutrustning ska få tillhandahållas. Trots detta har bolaget återigen tillhandahållit ett huvudskydd som inte genomgått förfarandet för typkontroll. Bolaget har därigenom agerat i strid med bestämmelser av grundläggande betydelse. Överträdelsen är mycket allvarlig och hade kunnat få svårartade konsekvenser med tanke på att det rör sig om skyddsutrustning som ska minska risken för allvarlig personskada. Att det av ett funktionstest framgår att huvudskyddet numera uppfyller kravet på att reducera kraften i det våld som huvudet utsätts för genom slag och sparkar, saknar betydelse vid denna bedömning. Bolaget har dessutom inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att eliminera risker eller skada, eftersom bolaget återigen tillhandahållit huvudskyddet efter att det mottagit information från Konsumentverket angående vilka regler som gäller för att få tillhandahålla personlig skyddsutrustning.

Vid en sammantagen bedömning anser förvaltningsrätten att sanktionsavgiften skäligen kan bestämmas till 800 000 kr. Konsumentverkets ansökan ska således bifallas på så sätt att bolaget ska åläggas att betala en sanktionsavgift om 800 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. För information om hur man överklagar, se bilaga (FR-03).

Johan Montelius (skiljaktig)

f.d. lagman

I avgörandet har även nämndemännen Eva Björklund, Karin Einarsdotter Carlén och Geoffrey Lameck deltagit.

Målet har föredragits av Anna Rhenman.

Johan Montelius skiljaktiga mening

I övrigt ense med majoriteten anser jag att sanktionsavgiften skäligen borde ha bestämts till 400 000 kr.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.